



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Volumen Epistolarum, Qvas Romani Pontifices, Gregorijs
III., Stephanvs III., Zacharias I., Pavlvs I., Stephanvs IV.,
Adrianvs et Pseudopapa Constantinus miserunt& reges
Francorvm, Carolvm Martellvm, ...**

Gretser, Jacob

[München], 1613

Inscriptio Codicis Membranacei Venerandæ Vetvstatis, Sed Pessime A
Librariis Accepti;

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65166](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65166)



JNSCRIPTIO CO-
DICIS MEMBRANACEI
VENERANDÆ VETVSTATIS,
SED PESSIME A LIBRARIIS
ACCEPTIS;

$\frac{\text{A}}{\text{N}}$ *Regnante in perpetuum Domino &
Saluatore nostro IESV CHRISTO. Anno
incarnationis eiusdem Domini nostri. DCC.
XCI. Carolus excellentissimus, & à DEO
electus Rex Francorum & Langobardorum,
ac Patricius Romanorum, anno felicissi-
mo regni ipsius XXIII. Diuino nutu inspira-
tus; Sicut ante omnes, qui ante eum fuerunt,
sapientia & prudentia eminent, ita in hoc ope-
re utilissimum sui operis instruxit ingenium,
ut uniuersas epistolas, qua tempore bonæ me-
morie Domni Caroli Aui sui; Nec non &
gloriosi Genitoris sui Pippini, suisq; tempori-
bus de summa Sede Apostolica, beati Petri,
C. Apo-*

C.

Apo-

Apostolorum Principis, seu etiam de imperio ad eos directæ esse noscuntur, eò quod nimia vetustate, & per incuriam iam ex parte dirutas atq; deletas conspexerat, denuo memorabilibus membranis summo cum certamine renouare ac rescribere decreuit.

Incipiens igitur, ut supra diximus, à principatu prefati principis Caroli, Auisui, vsq; præsens tempus, ita omnia exarans, ut nullum penitus testimonium sanctæ Ecclesiæ profuturum suis deesse successoribus videatur, ut scriptum est; sapientiam omnium antiquorum exquiret sapiens; &c.

Haftenus inscriptio antiqui Codicis. Quam, candidè Lector, in ipso statim vestibulo tibi repræsentare volumus, ut operis huius vetustatem ac grauitatem, ante omnia disceres. Vetustas est, quam in iam tibi proposita tabella conspicaris. Grauitas tergemina est, ab Epistolarum Auctoribus, à Principibus, ad quos missæ Epistolæ; & à Collectore. Auctores sunt Summi Pontifices: Illi, ad quos datæ, Summi Reges: Collector, Rex potentissimus & inuictissimus, quo post Constantinum Magnum, occidens vix parem, certè superiorem non habuit.

Obserua autem; quando iussu Caroli Magni istæ Pontificum Epistolæ vnum in volumen redactæ sunt, adhuc in viuis fuisse Adrianum Papam; nam Annus
Domi-

Domini DCCXCI. est Annus viceſimus Pontificatus Adriani, qui eodem abiit, Anno Redemptoris DCCXCV. Quo temporis ſpatio credibile eſt Adrianum plures ad Carolum Epistoſas dediffe.

Succeſſit Adriano Leo III. Carolo Magno coniunctiſſimus & amiſſiſſimus, quem quis abnuat, ad eundem Principem æquè frequentes literas dediffe ac Adrianum?

Leonem petulanter infectatur Illyricus in Catalogo, quaſi *indoctum & barbarum*. *Habeo*, inquit Illyricus, *aliquot eius Epistoſas ad Carolum, præſus rudes & barbaras*. Hæc elegantiffimus iſte Sclauus; Ex cuius libris ſi ſolœciſmos & barbariſmos in vnum faſcem comportare velis, Codicem ſi non Calepino, ſaltem Daſipodio ſpiſſitudine parem facile efficies. Exſtant Leonis III. tres Epistoſæ Tom. 3. Conciliorum nouæ Edit. P. 445.

Cum autem Catalogus Teſtium editus ſit Anno M. D. LXII. Et Centuria octaua Anno M. D. LXIV. Et in hac Centuria Illyricus ita ſcribat: *Non eſt dubium, quin (Leo III.) ad minimum plures Epistoſas ad Carolum, & ad alios ſcripſerit; ſed malitia Pontificiorum ſuppreſſæ ſunt: admodum profectò Illyricus mendacij ſuſpectus redditur; nam ſi habuit nonnullas Epistoſas Leonis, vt dicit in Catalogo, cur non ſaltem aliquas Centuriæ octauæ inſeruit, præſertim ineditas, aliſq; non viſas, cum aliorum quorundam Pontificum Epistoſas Centonibus ſuis inſuere non abhorruerit? Cur ſaltem *Summaria* earum non attulit, vt fecit in Epistoſis Pauli & Adriani Pontificum? Quid opus erat dicere, non eſſe dubium, quin ad Carolum plures Epistoſas dederit, ſi aliquas Leonis ad Carolum Epistoſas habebat? An.*

vsq; adeò obliuiofus erat Illyricus, vt Centuriam octa-
uam cum suis Rhapsodis confarcinans, non memine-
rit amplius penes se has Epistolas exstare? Porro con-
uiciis Illyrici in Leonem III. oppono res gestas eius-
dem Pontificis, quas Anastasius literis mandauit, &
iudicium Caroli Magni, qui Leonem non minus ac
Adrianum coluit, vtique id non facturum, si talis fuis-
set, qualis à pessimo plaste Illyrico effingitur. Sed iam
Epistolas ipsorum Pontificum audiamus; inter quas
audirentur quoque Leonis Epistolæ si non omnes,
saltem aliqua, nisi eas vel temporis longinquitas,
vel Illyrici iniquitas nobis inui-
disset.



EPI-